

Nr 11.

Ankom till riksdagens kansli den 4 april 1916 kl. 1 e. m.

Första kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande nr 11, i anledning av väckt motion om upptagande av en skattefri maltdryck i spisordningen för flottans värnpliktiga manskap.

I en inom första kammaren väckt och till dess andra tillfälliga utskott hänvisad motion, nr 47, hava herrar *Östling* och *Gullberg* hemställt, att riksdagen ville besluta att avlåta en skrivelse till Kungl. Maj:t med begäran, att Kungl. Maj:t vid uppgörande av spisordning för kungl. flottans värnpliktiga manskap må, så vitt möjligt är, upptaga också en välsmakande skattefri maltdryck, som kan bli en ersättning vid måltiderna för de värnpliktiga, som icke vilja dricka öl.

Motionen.

Beträffande motiveringen för denna hemställan får utskottet hänvisa till motionen.

Utskottet, som tagit del av ett av kungl. marinförvaltningen i ärendet avgivet yttrande, vill inledningsvis framhålla, att öl för närvarande förekommer i spisordningen för flottans manskap endast vid utspisning ombord men ej vid utspisning i land, varför motionärernas hemställan endast torde få anses avse spisordningen ombord.

Utskottet.

Vidare synas ej några skäl föreligga för att begränsa den av motionärerna föreslagna åtgärden endast till det värnpliktiga manskapet, utan torde det få anses riktigtast att i detta avseende jämställa stam- och värnpliktigt manskap.

Utskottet finner motionärernas hemställan till sitt syfte beaktansvärd och anser, att billighetsskäl tala för vidtagandet av en sådan anordning, varigenom de av flottans manskap, som icke vilja förtära öl såsom måltidsdryck, som ersättning härför erhålla möjlighet att utspisas med en skattefri maltdryck. De sakkunniga myndigheter, som avgivit yttranden över motionärernas hemställan, hava ej heller i allmänhet haft något att erinra mot motionens syfte, ehuru de starkt understrukt nödvändigheten av att, innan ändring i spisordningen i ifrågavarande hänseende vidtages, försök ombord å flottans fartyg verkställes med utspisning av skattefri maltdryck för att vinna erfarenhet om huruvida några praktiska svårigheter skulle visa sig vid sådan utspisning.

Huruvida åter en dylik skattefri maltdryck kan inom vårt land framställas i sådant skick, att den i hållbarhet ungefärligen mäter sig med ölet — vilket torde vara en nödvändig förutsättning för dess upptagande i flottans spisordning — anser utskottet böra närmare utredas. Flerstädes i utlandet, såsom i våra skandinaviska grannländer, lära emellertid dylika välsmakande, alkoholsvaga och hållbara maltdrycker kunna tillverkas, varför det förefaller mindre sannolikt, att sådana icke skulle kunna tillverkas även i vårt land.

På grund av vad sålunda anförts får utskottet hemställa, att första kammaren måtte för sin del besluta,

att riksdagen ville i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t vid uppgörande av spisordning för kungl. flottans manskap må, så vitt möjligt är, upptaga också en välsmakande skattefri maltdryck, som kan bli en ersättning vid måltiderna för dem av manskapet, som icke vilja dricka öl.

Stockholm den 30 mars 1916.

På utskottets vägnar:

OSCAR NYLANDER.

Vid ärendets slutbehandling inom utskottet hava närvarit: herrar *Nylander Danström, von Koch, Kjellgren, Tisell, Alkman och Larson.*